

Dosarul nr. 2r-560/18

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător C. Prisacari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecători Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Baban Nicolae,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord-Vest împotriva lui Baban Nicolae cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017 și a penalității de întârziere,

împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Baban Nicolae,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2017, Compania de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord-Vest a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Baban Nicolae cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017, în mărime de 4 056 de lei și a penalității de întârziere în mărime de 511,06 lei.

Prin hotărârea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Baban Nicolae în beneficul Companiei de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord-Vest prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017, în mărime de 4 056 de lei și penalitatea de întârziere în mărime de 511,06 lei. S-a încasat din contul lui Baban Nicolae, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

La 12 martie 2018, Baban Nicolae a depus, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Baban Nicolae și s-a acordat un termen până la data de 03 mai 2018, ora 09:15 până/sau la ședința de judecată pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii privind achitarea taxei de stat în sumă de 202,50 lei.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Baban Nicolae, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen, indicațiile

instanței de apel, și anume: nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada privind achitarea taxei de stat în sumă de 202,50 lei.

La 23 mai 2018, Baban Nicolae a depus, o cerere de recurs împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului. Totodată a anexat la cererea de recurs dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei și cererea de apel motivată.

În motivarea recursului, a indicat că consideră încheierea contestată neîntemeiată, deoarece aceasta nu corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, ținând cont că a fost în imposibilitate să lichideze neajunsurile din încheierea din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți în termenul stabilit de instanță, din motivul că aceasta nu i-a fost comunicată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 03 mai 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 11 mai 2018 (f.d.86).

Astfel, recursul, declarat la data de 23 mai 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță se constată că, la 12 martie 2018, Baban Nicolae a depus, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Baban Nicolae, și s-a acordat termen până la data de 03 mai 2018, ora 09:15 până/sau la ședința de judecată pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii privind achitarea taxei de stat în sumă de 202,50 lei. Concomitent i s-a explicat apelantului că, lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu – restituirea apelului.

În conformitate cu art. 373 alin. (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, examinarea cererii de apel în care lipsesc motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază, va conduce la emiterea unei decizii ilegale deoarece decizia instanței de apel trebuie să fie clară și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate în cererea de apel.

Art. 56 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Prin urmare, recurentul urma să înlătore neajunsurile menționate în încheierea

instanței de apel, la caz, să depună apelul motivat și să achite taxa de stat în mărime de 202,50 lei, în termenul stabilit de instanță, obligație care nu a fost îndeplinită.

Astfel, instanța de recurs consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel - motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 113 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă (în vigoare la momentul emiterii încheierii contestate), dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că lacunele cererii de apel indicate în încheierea din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți urmau a fi lichidate de titularul acesteia până la data de 03 mai 2018, însă analizând materialele cauzei se atestă că recurentul a omis să prezinte în termenul respectiv cererea apel motivată și dovada de plată a taxei de stat fie personal fie prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, instanța de recurs remarcă că, apelantul a beneficiat de un termen suficient pentru a înlătura neajunsurile menționate, urmând astfel, să întreprindă toate măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germania, nd. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or, apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 12 aprilie 2018 Colegiului civil al Curții de Apel Bălți, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Or, în conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Deci, în situația în care apelantul cunoștea încă de la data depunerii cererii de apel despre neajunsurile acesteia, urma să manifeste diligență în exercitarea cu bună-credință a drepturilor sale procedurale.

Mai mult decât atât, certitudinea legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă

în calitate de condiție a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât și ale intimatului, din care motiv instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale, din motivul înțelegerii greșite a efectelor legale.

De asemenea instanța de recurs nu va susține alegațiile recurentului, invocate în cererea de recurs, precum că a fost în imposibilitate de a depune apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, din motiv că încheierea instanței de apel din 12 aprilie 2018, nu i-a fost comunicată, deoarece din materialele cauzei rezultă contrariul. Or, copia încheierii prin care în mod legal nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată de către Baban Nicolae la data de 24 aprilie 2018, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS3118052105AS anexat la dosar (f.d.80).

Mai mult, Baban Nicolae în cererea de recurs nu a invocat că adresa or. Edineț, str. M. Costin, 15, la care i-a fost expediată copia încheierii din 12 aprilie 2014, nu i-ar aparține. Deci, lăsarea în nelucrare a procesului se datorează culpei părții, existând în acest sens o prezumție simplă de culpă, dedusă din lipsa de stăruință în judecată în intervalul de timp fixat în baza legii de instanță.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, stabilind în jurisprudența degajată că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile.

Aici urmează a fi reținut că Baban Nicolae, nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale, iar instanța de apel corect a restituit apelul pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Baban Nicoale.

Se menține încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord-Vest împotriva lui Baban Nicolae cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017 și a penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Galina Stratulat